

løgtingsvalið '90

X17
NOVEMBER

Hví skal søgan endurtaka seg?

Eg sá einaferð ein sera skemtiligan film við heitinum »Russerne kommer«. Ein russiskur kavbátur var fyrri tíð hálpi, at hann strandaði á amerikonsku vesturstrondini. Tað var ikki smávegis rok, ið stóðst av hesum. Alt var á gosi. Skemtið í filminum byggir á hetta, at amerikanarar, eins og føroyingar, floskaðir upp við einum avskepladum russarahatri, nú knappliga finna út av, at russarar hvorki hava horn ella hala ella eta smábørn, men beint tvorturimóti kanska eru meira menniskjansligir enn teir sjálvir.

Hetta var júst tað fyrsta, eg hugsaði, tá ið eg sá ta beinraknu tekningina hjá Óla í Sosialinum seinasta friggjadag, nú tað visir seg, at flestu kommunurnar í Føroyum leypa á leistum fyrri at gera sáttmálar við Sovjet

um umskipingarhavn.

I sjevtíðarunum var tað dag og dagliga at siggja í tí borgarligu pressuni, serliga í Dimmu og Dagblaðnum, at tað varð skotið okkum javnaðarfólki í skógvarnar og kanska serliga formanninum, Atla Dam, at Javnaðarflokkurin var so ótydligur, at hann dittaði sær til at gera seg til talsmann fyrri at útbyggja samstarvið við Sovjet. Hvor minnst ikki brockmannslestrarar hjá Jørmundi Vágadal um russaraspøkili. Veruleikin er eisini, so lógið tað ljóðar, at Javnaðarflokkurin misti atkvøður uppá at vera ov russaravinarligur. Eisini minnst vit, hvussu teir í Kristiliga Fólkaflokkinum í samgonguni við Javnaðarflokkinn blokeradu málið um umskipingarhavn. Tá hevði landsstyrið longu samtykt, at russarar skuldu brúka

Tvøroyri sum umskipingarhavn, men takkað teimum »kristiligu« varð einki burtur úr hesum tá.

Men mangt broytist á mansins ævi. Nú renna allir sum í grind, tí sjálvandi vilja teir bjóða russarum vælkomnum inn á teirra fjørð. Hetta prógvar so bert enn einaferð, at Javnaðarflokkurin dugdi at meta og at perspektivini rukku út um bøgardarnar.

Herfyri gjørdi Tvøroyrar býráð ein eftir minum tykki frálíka sáttmála við russarar um umskipingarhavn á Tvøroyri. Vit vóru teir fyrstu og vóru ikki serti erpnir at fara heim aftur við einum undirskrivaðum sáttmála, tí tað høvdu vit ikki roknað við. Tíverri dugdi býráðsformaðurin ikki tálma sinum egna pressuhungri, og fóru tíðindini sum rótasúpan runt alt landið. Hetta er sera óheppið, tí

nú hava vit ruddað slóð fyrri aðrar at undirbjóða okkum, hvor ið so vil tað.

Sum væntað kom eisini ein reaksjón frá Tórshavnar býráð. Teimum so líkt, so luktaðu teir nú, at eitt útjæðaraoki hevði ein møguleika, og tað noyðast teir pr. traditið at spenna bein fyrri.

Sjálvandi stendur tað Tórshavnar býráð, eins og øðrum, fritt at gera sáttmálar við russarar. Men ein eigur at gera sær greitt, at um einar 5 ella 8 kommunur skulu býta henda møguleika, so fær eingin nakað burtur úr. Hetta er enn einaferð eitt skuladømi um føroyskan politikk. Fær ein eitt gott hugskot, so verður tað spjatt um alt landið, við tí úrsliti, at hugskotið ikki longur er eitt gott hugskot.

Tað, sum eitt skilagott landsstyri sjálvandi skuldi gjørt í hesum forin-

um var, at teir primert t.d. valdu Tvøroyri sum umskipingarhavn, og um Tvøroyri ikki nøktaði tørvinn, so kundu t.d. vágbingar hjálpt til, har er jú eisini ein skipasmiðja, sum kann taka sær av umvælingararbeiði. Tá kundi man tosa um bygdamenn. Men hvat gera Sundstein og teir, jú russarar, nár lata vit kommunurnar sjálvar berjast um. Vit geva teir upp fyrri skutil.

Nógv hevur verið tosað í seinastuni um lokalpolitikarar og landspolitikarar, men í minum hugaheimi stendur tað púra greitt, at Suðuroyggin harðliga tørvar tingmenn, sum tora at tosa sök suðringa.

Joannes Eidesgaard

Valevni Javnaðarfloksins

Suðuroy

Flokkurin vil varðveita gerðarrættin

Nógv fakfeløg hava seinasta árið stríðst imóti, at fráfarandi Landsstyrið slapp at seta ein arbeiðsrætt at seta ein arbeiðsrætt. At fakfeløgini hava havt uppakning í hesum málum er eingin ivi um. Óll minnst ta ovurhonds stóru mótælisgonguna 21. september 1989, tá fleiri túsund fólk mótæltu ætlanunum Landsstýrisins.

Alt síðan fakfeløg fyrst í hesi öld vórðu stovnað, hava allar ósemjur verið løystar við samráðing og gerðarrætti. Við einum arbeiðsrætti kann dómsvaldið áleggja tí tapandi partinum stórar bótur og krevja endurgjald. Á henda hátt kann eitt fakfelag drenast peningaliga eftir stuttari tíð — royndir úr grannalondum okkara vísa eisini, at tapandi parturin í ósemjum aloftast er fakfelagið og ikki arbeiðsgevarin. Ein annar

Valevni Javnaðarfloksins

Suðurstreymoy

vansi við arbeiðsrættinum er, at dómar ikki kunnu appellera.

Hetta stríðið harðnaði í vár, men ikki fyrr enn fakfeløgini høttu við beinleiðis arbeiðssteðgi í apríl, kom gongd á samráðingar við Landsstyrið. Ein semja við fakfeløgini var gjørd sjálvan flaggdagin.

Semjan fevndi um fleiri mál. Hon ásetur, at arbeiðsrættið verður við spurninginum um arbeiðsrætti/gerðarrætti fram til 1. mai 1991, tá ein avtala í tilknýti til sáttmálarar eigur at vera gjørd. Hon ásetur eisini at eitt uppskot verður gjørt um skipaða útbúgving av arbeiðsfólki, her hava fakfeløgini vundið nakað. Men viðvíkjandi eini arbeiðsloysistrygging eru partarnir bert komnir ásamt um at gera kanningar.

Spurningarnir um barnastyrkin, avtøkuna av pristalimum og

tvungnu uppsparingina kundu ikki broytast uttan eina politiska semju.

Her kann leggjast afturat, at Javnaðarflokkurin er hart imóti hesi uppsparingini, hon verður helst avtikin alt fyrri eitt flokkurin kemur til valdið.

Feløgini og limir tess hava verið hart kroyst undir hesum Landsstýrinum. Møguleikin er nú hjá okkum at vísa teimum, at politikkurin hjá hesum flokkum á ongan hátt kann góðtakast. Steðgið tí skeivu gongdini við at velja Javnaðarflokkin sterkan á ting.

Magnus Jørgensen
valevni Javnaðarfloksins
í Suðurstreymi

Roknskaparleiðari

Til Menningargrunn Ídnaðarins verður søkt eftir roknskaparleiðara. Starvið verður sett skjótast gjørligt.

Høvuðsábyrgd roknskaparleiðarans er m.a.

- at syrgja fyrri, at bókhaldið verður dagført og avstemmað.
- at uppsettur verður mánaðarroknskapur.
- at uppsett verður figgjarætlan.
- at hava um hendi figgjarstýring av grunninum.

Harumframt skal roknskaparleiðarin vera við í viðgerðini av lánumsóknunum.

Hollur teoretiskur kunnleiki, praktiskar royndir og góður kunnleiki til EDV er neyðugur.

Lønin verður sambært sáttmála við avvarðandi yrkisfelag og eftir avtalu við Føroya Landsstýri.

Skrivlig umsókn saman við prógvum, tilvísingum og møguligum ummælum verður, í seinasta lagi hin 15. nov., send til:

Menningargrunnur
Ídnaðarins
FAROE ISLANDS INDUSTRIAL DEVELOPMENT FOUND.
Hoyvísvegur · FR-100 Tórshavn (Færøer) · Telefon 17311

Att.: Kaj Johannesen, stjóra.